

Paavalin viimeinen kirje, joka Peshitan 1:seen versioon laitettiin. Kirjoitettu 66jKr syksyllä Roomasta, toisen vankeuden aikana. Juutalaissodan syttymisen aikaan. Rooman lain mukaan tuomittua piti säilyttää 1 vuosi ennen teloitusta. (The Declamations of Calpurnius Flaccus IV), 2.Tim.4:21. Paavalin sanotaan olleen Mamertinen vankilan ylähuoneessa.

Paavali lienee mennyt Espanjaan ja Iso-Britanniaan asti vuosina 63-66jKr. Rooman Clement 95jKr mainitsi Paavalin menneen ”lännen ääri-rajaille”. Muratorian Canon 170jKr mainitsee Paavalin matkanneen Roomasta Espanjaan. Hän palasi itse Roomaan saarnaamaan 66jKr. Room.15:24,28. Keisari Neron vainot olivat vuosina 64-67jKr hyvin ankarat kristittyjä kohtaan.

Jakeessa 2.Tim.4:13 Paavali kutsuu koolle kaikki UT:n kirjoittajat, jotka eivät olleet vangittuina tai surmattuja. Yhtenäisen UT:n kokoamisen ja levittämisen tarve oli kova eksytyksien ja käynnistyneen sodan siirtolaisvaikutuksen vuoksi. He määrittivät UT:n kaanonin Markuksen kokoamana. Syntyi se Aramean UT, josta puuttuu ne 5 viisi kirjaa. Se versio on edelleen Syyrian kirkon käyttämä. 5 kirjaa puuttui siitä syystä, koska niitä ei ollut vielä kirjoitettu, eikä Jumala ollut vielä sanonut, että nyt ei enää lisätä kirjoja Raamattuun. Ilm.22:18-19.

Eräissä käsikirjoituksissa on loppumaininta: ”Toinen Timoteukselle, efesolaisten seurakunnan valitsemaalle ensimmäiselle kaitsijalle, kirjoitettu Roomasta, kun Paavali toisen kerran asetettiin keisari Neron eteen.”

Paavalin 2. kirje Timoteukselle טימתאוס ב

1:1 Paavali, Jeesuksen, Messiaan apostoli, Jumalan tahdon kautta, ja elämän lupauksen kautta, mikä on Jeesuksessa, Messiaassa, 2 Timoteukselle, rakkaalle pojalle: Siunausta, armoa ja rauhaa, Isästä Jumalasta, ja Jeesuksesta Messiaasta, meidän Herrastamme! 3 Minä kiitän Jumalaa, Häntä, jota olen palvellut poikaiästani asti puhtaalla omallatunnolla, että minä alati muistan Sinua rukouksissani öin ja päivin. 4 Ja minä kaipaen nähdä sinut; ja minä muistan sinun kyneleesi, jotka ovat täynnä sitä iloa. 5 Erityisesti kun minulle muistuu sinun luja uskosi, mikä ensin alkoi isoäidissäsi Looiksessa ja äidissäsi Eunicessa, niin olen varma, että se on myös sinussa! 6 Tästä syystä, minä muistutan sinua, että kirkastat sitä Jumalan lahjaa, mikä sinussa on, minun käsieni asettamisen kautta. 7 Sillä Jumala ei ole antanut meille pelon henkeä, vaan voiman, rakkauden ja uudistumisen Hengen. 8 Älä sen takia häpeä meidän Herramme todistusta, äläkä myös minua, Hänen vankiaan, vaan kohtaa pahuus, evankeliumin kanssa, Jumalan voiman kautta. 9 Hän, joka on tehnyt meidät eläviksi, ja kutsui meidät Pyhällä kutsumuksella; ei tekojemme mukaan, vaan Hänen tahtonsa mukaan, ja sen siunauksen mukaan, mikä on annettu meille Jeesuksessa, Messiaassa, ennen kuin maailma alkoi; 10 Ja on nyt paljastettu, meidän Elämän Antajamme Jeesuksen, Messiaan ilmestymisen kautta, joka teki kuoleman mitättömäksi, ja osoitti elämän sekä turmeltumattomuuden evankeliumin kautta. 11 Missä minut on osoitettu saarnaajaksi, apostoliksi ja kansakuntien opettajaksi. 12 Tästä syystä minä kestä näitä asioita; enkä ole häpeissäni; sillä minä tunnen hänet, johon minä uskon, ja olen varma, että luottamukseni varjellaan hänen käsissään siihen Päivään saakka. 13 Olkoon sinulle esimerkiksi ne terveet sanat, joita olet minulta kuullut uskollisuudessa, ja rakkaudessa, mikä on Jeesuksessa, Messiaassa. 14 Varjele hyvin sitä luottamusta Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu. 15 Tämän sinä tiedät: että he kaikki, jotka ovat Aasiasta, ovat kääntyneet pois minusta, heistä myös Pugalos ja Hermogenos. 16 Suokoon meidän Herramme armoa Onesiforuksen perhekunnalle; sillä hän monta kertaa virkisti minua vankeuteni kahleissa, eikä ollut häpeissäni; 17 Vaan, kun hän tuli Roomaan, hän ahkerasti etsi minua, ja löysi minut. 18 Suokoon meidän Herramme hänen saada armot Herramme kanssa sinä Päivänä. Ja kuinka hän palveli minua Efesoksessa, sen sinä tiedät oikein hyvin.

2:1 Sinä, sen vuoksi, poikani, voimistu armossa, joka on Jeesuksessa, Messiaassa. 2 Joista sinä olet kuullut minulta, useiden todistajien kautta; luota näitä asioita sellaisille uskollisille ihmisille, jotka voivat niitä itse opettaa myös muille. 3 Ja kestä pahaa, niin kuin hyvä Jeesuksen, Messiaan sotilas. 4 Ei kukaan käydessään sotaa ole jakautunut maailman tahdon mukaan, että olisi kauniina hänelle, joka on hänet valinnut. 5 Ja jos joku taistelee, ei häntä kruunata, jos hän ei hänen ohjeensa mukaan taistele. 6 Peltomiehelle, joka raataa, on soveliasta ensimmäisenä saada ravintoa hänen hedelmistään. 7 Ymmärrä, mitä minä sanon: meidän Herramme on antava sinulle viisautta jokaiseen asiaan. 8 Pidä mielessä Jeesus, Messias, joka nousi kuolleista, hän, joka on Daavidin jälkeläinen*, minun evankeliumini mukaan. 9 Jonka vuoksi minä kärsin pahaa, jopa kahleisiin saakka, niin kuin pahantekijä. Mutta Jumalan Sana ei ole kahlehdittu! 10 Sen takia minä kestäen kaikki asiat, että myös nämä valitut todella löytäisivät Elämän, joka on Jeesuksessa, Messiaassa, ikuisen Kirkkauden kanssa. 11 Luotettava on tämä sana; Sillä jos me olemme kuolleet hänen kanssaan, me myös saamme elää hänen kanssaan; 12 Ja jos me kestämmme, me saamme myös hallita hänen kanssaan. Mutta jos kiellämme hänet, hän tulee myös kieltämään meidät; 13 Ja jos emme usko häneen, silti hän jatkaa uskollisuudessaan, sillä hän ei voi itseään kieltää. 14 Muistuta heille näitä, ja todista meidän Herramme edessä, ettei väiteltäisi sanoista hyödyttömästi, kukistaakseen niiden kuulijoita. 15 Huolehdi itsestäsi, että sielusi seisoi täydellisesti Jumalan edessä; palvelijana, joka ei häpeä saarnata suoraviivaisesti totuuden sanaa. 16 Vältä tyhjiä sanoja, joista ei ole hyötyä; sillä nuo jotka niihin kääntyvät, he vain entistä enemmän lisäävät pahuutensa päälle. 17 Ja heidän puheensa turmelee kuin ruoste, tarttuen moniin. Mutta yksi heistä on Hymeneus, ja viimeisenä Pilatus. 18 Nämä, jotka ovat eksyneet totuudesta sanoessaan, ”Kuolleiden ylösnousemus on jo tapahtunut!” * Ja siten kääntävät pois ihmisen uskollisuudesta yksi toisensa jälkeen. 19 Silti, perustus, Jumalan Totuus, seisoo lujana, siinä on tämä sinetti: ”Jahve tuntee ne, jotka ovat Hänen”, ja ”Hän vapauttaa vääryydestä jokaisen, joka huutaa Jahven Nimeä.” 20 Mutta, suuressa talossa ei ole ainoastaan astioita kullasta ja hopeasta, vaan lisäksi puusta ja savesta; jotkin kunniaa varten, ja muut häpeää varten. 21 Sen tähden, jos joku puhdistaa sielunsa heistä, hän on puhdas astia, kunniaa varten, hyödyllinen Isännän käyttöön, ja valmis kaikkiin hyviin tekoihin. 22 Kaikista niistä nuoruuden himoista pakene pois, ja juokse puhtauden ja uskollisuuden, rakkauden ja rauhan perään, niiden kanssa, jotka kutsuvat luokseen meidän Herraamme puhtaalla sydämellä. 23 Vältä typeriä väittelyitä, mitkä ovat ohjausta vailla, sillä sinä tiedät niiden synnyttävän erimielisyyttä. * 24 Mutta meidän Herramme työntekijän ei ole välttämätöntä taistella, vaan ennemmin olla nöyrä kaikille ihmisille, opastava ja Hengessään kärsivällinen, 25 Että hän olisi johdattamassa niitä, jotka väittelevät vastaan, nöyryydessä, että ehkä Jumala myöntää heille katumuksen, Totuuden tuntemisen puoleen. 26 Ja huomioimalla heidän sielujaan, ja vapauttamalla heitä Saatanan ansasta, jonka kautta heidät on vangittu hänen tahdolleen.

*⁸ Paavali sanoo ’omaksi evankeliumiksi’ myös kohdissa: Room.2:15; 16:25, 1.Tim.1:11, 1.Kor.15:1. Paavali oli Luukaksen evankeliumin valvoja/tarkistaja. Luukkaan luvussa 3 on Jeesuksen sukuluettelo osoittamassa hänet Daavidin pojaksi lankousavioliittojen kautta. Matt.1 on toinen sukuluettelo, joka osoittaa Jeesuksen Daavidin pojaksi. Ilm.22:16.

*¹⁸ Ensimmäisen ylösnousemuksen osuudet eivät täyty, ennen kuin Jaakobin ahdistuksen lopussa. Siihen asti on mahdollista päästä ikuisen Elämään sisälle jo 1000-vuotisessa kuningaskunnassa. Tämä on se lohdotuksen sanoma, jonka Paavali antaa myös 1.Tess.4:17-18.

*²³ Pyhässä Hengessä olevan ihmisen pitäisi aina ohjata keskustelua, eikä alistua liikaan kuunteluun, keskeyttämisiin ja liikoihin kysymyksiin. Jos keskustele harhaoppisen kanssa, silloin tulee hallita keskustelua. 1.Tim.1:18-20, 2.Tim.2:14-17; 4:14-16, Matt.6:15.

3:1 Mutta tiedä tämä, että viimeisinä päivinä on oleva vaikeita aikoja. 2 Ja ihmiset ovat silloin itserakkaita ja rahan rakastajia; ylpeitä, kerskailijoita, pilkkaajia, jotka eivät tule toimeen ihmisten kanssa, kiittämättömiä, jumalattomia, 3 Syytöksillä syyttäjiä, himojen vankeja lapsettomuudessa, hyvien asioiden inhoajia, 4 Pettäjiä, malttamattomia, leuhkijoita, nautintojen rakastajia enemmän kuin Jumalan rakastajia; 5 Joilla on, ”Jumalan pelkääjien” olemus, kuitenkin, ovat kaukana Hänen voimastaan. He jotka sellaisia ovat, poista heidät luotasi! 6 Sillä tämän tyyppisissä on niitä, jotka kulkevat talosta taloon, ja saavat vangiksi naisia, jotka ovat hautautuneet synteihin, ja johdattavat heitä monenlaisten himojen kautta. 7 Jotka koko ajan opettelevat, eivätkä koskaan kykene tulemaan Totuuden tuntemiseen. 8 Mutta samoin kuin Jannes ja Jambres* nousivat Moosesta vastaan, samoin myös nämä nousevat Totuutta vastaan; jotka ovat turmelleet mielensä, ja ovat kaukana uskollisuudesta. 9 Mutta he eivät ole menossa heidän edelleen, sillä heidän mielettömyytensä on tunnettua kaikille, samoin kuin myös näiden on tunnettu. 10 Mutta sinä olet tullut minun opetukseni perässä, ja minun johdatukseni perässä, ja minun tahtoni perässä, ja minun uskollisuuteni perässä, ja minun pitkämielisyyteni perässä, ja minun rakkauteni perässä, ja minun kestävyuteni perässä. 11 Ja minun vainojeni perässä ja minun tuskieni perässä. Ja sinä tiedät, minä ne kestin. Kuinka minua vainottiinkaan Antiokiassa, Ikonionissa ja Lystrassa; ja minun Herrani pelasti minut niistä kaikista! 12 Samoin, kaikki ne, jotka tahtovat elää Jumalan kunnioituksessa Messias Jeesuksen kautta, tulevat vainotuiksi. 13 Mutta pahat ja harhaanjohtavat ihmiset lisäävät pahuuteensa, kun he eksyttävät; olemalla petettyjä. 14 Mutta sinä, pysy niissä, mitä olet oppinut ja mistä olet varma, sillä sinä tunnet, keneltä olet ne oppinut. 15 Ja lapsuudestasi lähtien sinulle on opetettu ne Pyhät Kirjat, mitkä pystyvät tekemään sinut viisaaksi, Elämää varten, Jeesuksen Messiaan uskollisuudessa. 16 Jokainen kirjoitus, joka on Hengen kautta kirjoitettu*, on hyödyllinen opetuksesi, varmuudeksi, ohjaukseksi ja ojentamiseksi, joka on vanhurskaudessa; 17 Niin että Jumalan mies olisi täysikasvuinen kaikkiin hyviin töihin, ja täydellinen.

*⁸ Jannes ja Jambres mainitaan vain Jasherin kirjassa. Se on ollut hyvin tunnettu kirja läpi Raamatun historian. 2.Sam.1:17-18, Joosua 10:12-14, 2.Moos.7:11,22; 8:7,18,19; 9:11.

Jasher 79:27,36 ”Ja kun he olivat menneet, faarao lähetti Bileamille taikurille ja hänen pojillensa Jannekselle ja Jambrekselle, ja kaikille taikureita, ennustajille ja neuvonantajille, jotka kuuluivat kuninkaalle, ja he kaikki tulivat ja istuivat kuninkaan eteen ... Ja Aaron kiirehti ja heitti sauvan hänen kädestään faaraan eteen ja hänen palvelijoidensa eteen, ja sauva muuttui käärmeeksi.”

Muinainen Seder Olam on toinen hebrealainen historian kirja, joka on peräisin vuodelta noin 169jKr. Se kertoo, että rabbi Eliezer oli kaikkein tarkkin päivämäärien ja juhlien numeroinneissa, koska hän käytti Muinaista Jasherin kirjaa historiansa parhaana lähteenä. (Seder Olam luku 4).

*¹⁶ UM:ssä on ’Jumalan henkäyttämä’ kirjoitus, joka on kreikan sanavalinnan mukainen. (θεόπνευστος).

Paavali viittasi Uuden liiton kirjoituksiin ja perusteli UT:n julkaisun tarvetta 66jKr. Terveen opetuksen tarve oli kova. 2.Tim.4:3-4. Paavali tiesi pois väistymisensä ja sota oli alkamaisillaan. Kaikesta huolimatta 1. Kaanon oli ihmisistä, mutta Jumala antoi vielä 5 kirjaa, viimeisenä 68jKr Ilmestyskirjan, jonka jälkeen ei enää saanut lisätä, eikä ottaa pois. Jumalan omat sanat lukitsivat Raamatun lopullisen kaanonin.

4:1 Minä todistan sinulle, Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen Messiaan edessä, joka on tuleva tuomitsemaan elävät ja kuolleet, hänen kuningaskuntanta ilmestyessä; 2 Saarnaa sanaa; ja seiso ahkerasti määräaikana ja ilman määräaikaa. Ojenna ja nuhtelee, kaikessa kärsivällisyydessä ja opettamisessa. 3 Sillä aika tulee, kun ihmiset eivät halua kuunnella tervettä opetusta, vaan he tulevat lisäämään itselleen opettajia halujensa mukaan, mikä viehättää heidän kuulemistaan. * 4 Ja he kääntävät korvansa pois totuudesta, silti, ne kääntyvät uskomusten puoleen. 5 Mutta ole sinä vartija kaikissa asioissa, ja kestä pahaa, ja tee evankelistan työ, niin sinä tulet täyttämään palvelutyösi. 6 Sillä tämän jälkeen minut vuodatetaan pois kuin juomauhri*, ja minun erottautumiseni aika on käsillä. 7 Minä olen taistellut kauniin taistelun, ja olen juoksuni päättänyt, ja säilyttänyt uskonni. 8 Tästedes minulle on varattuna vanhurskauden* kruunu, minun Herrani palkitsemana, sinä Päivänä, kun hän on oleva Vanhurskas Tuomari; kuitenkin, ei ainoastaan minulle, vaan myös niille, jotka rakastavat hänen ilmestymistään. 9 Olkoon sinulle huolena, että tulisit pikaisesti minun luokseni. 10 Sillä Deemas on hylännyt minut, ja rakastui tähän maailmaan, ja on mennyt Tessalonikaan; Kriskus Galatiaan; Tiitus Dalmatiaan. 11 Vain Luukas on yksinäisyydessäni minun kanssani. Ota Markus ja tuo hänet sinut kanssasi; sillä hän on sopiva palvelutyötä varten. * 12 Mutta, Tykikuksen lähetin Efesokseen. 13 Nyt, kirjalaukku, jonka minä jätin Trooakseen Karpuksen luo, tuo se mukanasasi, kun tulet. Ja ne kirjat, erityisesti rullatut käärot. 14 Aleksander, seppä, oli minulle paha monissa asioissa. Meidän Herramme maksaa hänelle hänen tekojensa mukaan. 15 Varo sinäkin häntä; sillä hän on todella ylimielinen meidän sanojamme kohtaan. 16 Kun minä ensimmäisen kerran puolustauduin, ei ollut ketään minun kanssani, sillä kaikki jättivät minut; älä lue tätä heitä vastaan. 17 Kaikesta huolimatta, minun Herrani seisoi minua varten, ja vahvisti minua, jotta saarnaaminen täytyisi minun kauttani, ja kaikki kansakunnat kuulisivat sen, että minä pelastuin leijonan suusta. 18 Ja minun Herrani vapauttaa minut kaikesta pahojen töistä, ja Hän tulee elävöittämään minut Hänen kuningaskunnassaan, joka on taivaissa. Hänelle Kirkkaus, aina ja ikuisesti. Aamen! 19 Anna Rauhaa Priscillalle ja Aquilalle, ja Onesiforoksen perhekunnalle. 20 Erasmus jäi Korinttiin; mutta minä jätin Trofimoksen sairastamaan Miletoksen kaupunkiin. 21 Huolehdi tulemisesta ennen talvea! Lähetä Rauhaa Ebulokselle, Pudakselle, Linukselle, Klaudialle ja kaikille veljille. 22 Meidän Herramme Jeesus, Messias, olkoon sinun henkesi kanssa. Siunaus kanssasi, Aamen.

*³ Sellainen joka aina vain hankkii itselleen opettajia, ei tule koskaan itse opettajaksi. Terveen opetuksen tavoittelun loppuminen on selvä lopun ajan merkki.

*⁶ Paavali kuvasi oman kuolemansa veren vuodatuksen kautta. Se oli poikkeuksellinen Mamertinen käytännöstä, jossa oli tapana tappaa verettömästi. Keisari Nero halusi tehdä Paavalista näyttävästi varoittavan esimerkin. Matt.20:23. Häneltä lyötiin pää poikki 27.kesäkuuta 67jKr. Lisätietoja Paavalin kuolemasta löytyy apokryfikirjasta: Paavalin Kuolema.

*⁸ ”Vanhurskauden kruunun” voi kääntää myös ”puhtauden kruunu”. Ilm.14:4.

*¹¹ Miksi Markus, eikä Tykikus? Markus oli leeviläinen, joille Jumala määräsi pyhistä kirjoituksista huolehtimisen. Markus toimitti UT:n 1. version 66jKr ja Johannes leeviläisten pappien kanssa lopullisen Raamatun Kaanonin 68jKr. 2.Tim.4:21, Joh.21:24.